

OBSAH III. DÍLU

Dr. Josef Šusta, profesor Karlovy university v Praze:
ÚVAHA ÚVODNÍ XI
 Trojí oblast kulturní: západ, byzanc a islám XIII—XLVI

Dr. Josef Schráníl, profesor Karlovy university v Praze:
VSTUP SLOVANŮ DO DĚJIN 1—38

Slovanstvo ve svých prásídech (3—6). Tělesný ráz Slovanů (7—8). Původní hospodářství Slovanů (9—11). Poměry společenské a náboženské (12—14). Jazykové rozrůznění Slovanů (15—16). Styky Slovanů se sousedy v prásídech (17—23). Šíření Slovanů k západu (24—27). Rozpětí Slovanů k jihu (28—31). Tlak Slovanů k východu (32—34). Dějinný význam slovanského rozpětí (35—37). Bibliografie (38).

Dr. Jaroslav Bidlo, profesor Karlovy university v Praze:
BYZANTSKÝ SVĚT A JEHO KULTURA 39—100

Vznik a povaha říše byzantské (41—43). Řecká vzdělanost v době vzniku říše byzantské (44—46). Hospodářský stav říše byzantské (47—48). Nový Řím a život v něm na počátku říše byzantské (49—52). Klasické vzdělání a křesťanství (53—54). Probuzení národů křesťanstvím (55—57). Doba císaře Justiniana I. (58—63). Výtvarné umění byzantské (64). Poměry hospodářské a společenské (65—67). Poměry církevní a kulturní (68—69). Úpadek na sklonku vlády Justinianovy (70—71). Longobardi a Ávari (72—74). Ztráty na východě a výboje Arabů (75—77). Obsazení balkánského poloostrova Slovyany (78—80). Vznik státu bulharského (81—83). Kulturní stav Prbulharů (84—86). Kollísání Byzantska mezi západem a východem (87—89). Opravy císařů isaurských (syrských) (90—92). Obrazoborství (93—94). Poměr císařství k papežství (95—96). Bibliografie (97—100).

Dr. Felix Tauer, docent Karlovy university v Praze:
ISLÁM A JEHO ROZPĚTÍ DO KONCE DOBY UMAJJOVSKÉ ... 101—180

Příroda a lidé v Arabii (103—104). Politické a kulturní pozadí vzniku islámu (105—107). Zjevení arabského proroka (108—110). Prorokovy nezdarý v Mekce (111—112). Vznik arabské obce boží (113—117). Zápas s Kurajšovci a vypuzení medínských židů (118—119). Muhammad páncem Arabie (120—122). Muhammadovo učení (123—127). Vznik chalífátu a zdolání odpadu kočovných kmenů (128—129). Výboje Arabů za Abú Bakra a Úmara (130—133). Úmarova organizace říše (134—136). Úthmán a první rozbroj v obci muslimské (137—139). Úthmánova redakce Kur'ánu (140). 'Alí a mstitelé 'Úthmánovi (141—144). Mu'ávija (145—149). Umajjovci v boji proti hidžázským pretendentům chalífátu (150—155). Vrchol doby umajjovské (156—158). Vnitřní a kulturní poměry (159—167). Sklonek moci umajjovské (168—175). Vítězství rodu Prorokova (176—178). Bibliografie (179—180).

Dr. Karel Stloukal, profesor Karlovy university v Praze:

ZÁPADNÍ EVROPA V DOBĚ MEROVEJSKÉ A KARLOVSKÉ 181—368

Dějinný význam říše franské (183—184). Gallie na předělu věků (185—187). Otázky církevní (188—190). Frankové a jejich původní řady (191—194). Vystoupení Chlodovechovo (195—197). Rozmach moci Chlodovechovy (198—201). Výboje synů Chlodovechových (202—206). Antické dědictví a germánský přínos v říši franské (207—220). Poměry společenské a hospodářské (221—226). Poměry kulturní (227—229). Rozklad vnitřní jednoty říše merovejské. Král Dagobert I. (230—238). Zápas Franků s říší Samovou (239—240). Papežství a západní státy germánské (241—248). Britannie a počátky anglosaské (249—255). Osudy říše visigotské v Hispanii (256—261). Papežství a Longobardi (262—265). Obrození franské říše majordomátem. Pippin II. (266—271). Karel Martell (272—274). Vznik vasalství a počátky lenní soustavy (275—281). Církev v říši franské a sv. Bonifác (282—289). Království Pippinovo a stolec papežský (290—295). Počátky Karla Velikého (296—306). Franské imperium a obnova císařství na západě (307—311). Stát, hospodářství a společnost doby karlovské (312—324). Církev a kultura. Karlovská renesance (325—330). Rozklad imperia za Ludvíka Pobožného a jeho synů (331—342). Dějinný nástup Normanů (434—347). Osudy dílčích států karlovského imperia (348—360). Rozmach a úpadek moci papežské (361—362). Evropský svět v soumraku doby karlovské (363—366). Bibliografie (367—368).

Dr. Jaroslav Bidlo, profesor Karlovy university v Praze:

ŘÍŠE BYZANTSKÁ V 9. STOLETÍ A VELIKÁ MORAVA 369—406

Krise obrazoborectví (371—372). Moc bulharská a její zápasy s říší byzantskou (373—376). Podmaňování balkánských Slovanů a další rozbroje obrazoborecké (377—378). Dvorská vzdělanost byzantská (379—382). Skončení zápasů o ctění obrazů (383—385). Pokřesťanění Bulharska a rozkol Fotiův (386—391). Slovanská knížetství oživlá střesením poroby avarské (392—394). Knižetství moravské, nitranské a dolnopannonské (395—396). Působení byzantských věrozvěstů na Moravě (397—400). Vláda Svatoplukova. Pád říše Velkomoravské a jeho příčiny (401—403). Zánik slovanské bohoslužby v zemích československých (404—405). Bibliografie (406).

Dr. Václav Chaloupecký, profesor Komenského university v Bratislavě:

NĚMECKO, ITALIE A OBNOVENÉ CÍSAŘSTVÍ 407—514

Státotvorný význam X. století (409—411). Rozklad říše východofranské (412—413). Vznik národních vévodství (414—417). Pokus o novou říši za Konráda Franského (418—421). Počátky Jindřicha I. (422—425). Zápas se Slovaný (426—429). Výprava do Čech a nové boje s Maďary a Dány (430—431). Závěr a dědictví vlády Jindřichovy (432—433). Počátky vlády Otovy (434—436). Opanování krajů polabských, styky s Dánskem a podrobení Čech (437—439). Burgund a Itálie (440—443). Rodinný odboj a bitva na Lechu (444—446). Slovanské plány Otovy: Magdeburk (447—449). Správa říše a říšská církev (450—453). Obnovení císařství (454—458). Konec vlády Otovy (459—461). Hmotná kultura X. století (462—467). Otonská renesance (468—472). Prvá léta Oty II. (473—475). Výprava do Itálie

a slovanské povstání v Polabí (476—479). Osobnost Oty III. (480—483). Poručnická vláda v Němcích (484—486). Mladý císař a jeho plány (487—492). Nastolení Jindřicha II. a jeho osobnost (493—495). Jindřich II. a Slované (496—500). Německý sever, Burgund a Itálie (501—505). Nastolení dynastie franské. Konrád II. (506—508). Itálie a Burgund za Konráda II. (509—512). Bibliografie (513—514).

Dr. Karel Stloukal, profesor Karlovy university v Praze:

EVROPSKÝ ZÁPAD OD KONCE 9. DO POLOVINY 11. STOL. 515—562

Obecný ráz vývoje západní Evropy (517—518). Sto let zápasu mezi Karlovcí a Robertovci ve Francii (519—525). Vítězství vrchnopanské soustavy vládní ve Francii (526—529). Poměry sociální a hospodářské (530—531). Úsilí o obrodu církevního života. Hnutí clunijské a hnutí mírové (532—540). Francie za vlády prvních tří Kapetovců (541—549). Sjednocení Anglie — Aelfřed Veliký (550—557). Vývoj zemí severských — imperium Knuta Velikého (558—561). Bibliografie (562).

Dr. Josef Cibulka, profesor Karlovy university v Praze:

CÍRKEV, VÝTVARNÉ UMĚNÍ A HUDBA V RANÉM

STŘEDOVĚKU 563—588

Křesťanský Řím a antické dědictví (565—566). Umění předkarolinské (567—572). Umění karolinské (573—579). Umění doby otoské (580—585). Přehled a výhled (586—587). Bibliografie (588).

Dr. Václav Chaloupecký, profesor Komenského university v Bratislavě:

POČÁTKY STÁTU ČESKÉHO A POLSKÉHO 589—638

Rod Přemyslův a národ český (591—592). Vznik velkého státu českého (593—599). Povaha českého státu (600—601). Počátky křesťanství a jeho slovanský ráz (602—603). První světci, Ludmila a Václav (604—608). Pražské biskupství. Sv. Vojtěch (609—613). Zhroucení státu Přemyslovců i jeho záchrana (614—615). Břetislav I., obnovitel říše (616—619). Piastové a zánik říše polské (620—623). Zápasy Měškovy (624—626). Boleslav Chrabrý (627—630). Královská koruna (631—632). Měšek II. Zánik polského království (633—635). Bibliografie (636—638).

Dr. Josef Macárek, profesor Masarykovy university v Brně:

MAĎARI A UHERSKÝ STÁT (DO KONCE 11. STOL.) 639—668

Původ Maďarů (641—644). Příchod Maďarů do Podunají (645—647). Doba knížete Gejzy a Štěpána Sv. (648—651). Církevní a státní rády za Štěpána svatého (652—658). Vnitřní krize v polovici 11. století (659—661). Ladislav Svatý a Koloman (662—663). Rády vnitřní (664—667). Bibliografie (668).

Dr. Jaroslav Bidlo, profesor Karlovy university v Praze:

RUSKO A JEHO VZDĚLANOST 669—694

Východní Slované (671—672). Počátky státního života u východních Slovanů (673—674). Opanování Dněpru normanskými Rusy a vznik ruského státu v Kyjevě (675—678). Poměr Slovanů k Rusům (679—680). Styky

rusko-byzantské (681—682). Všeobecné zavedení křesťanství (683—685). Slovansko-ruská literatura (686—687). Výtvarné umění (688—689). Byzantské právo na Rusi a řády společenské (690—691). Bibliografie (692—694).

Dr. Jaroslav Bidlo, profesor Karlovy university v Praze:

CHORVATI, BULHAŘI A ŘÍŠE BYZANTSKÁ 695—747

Počátky dějin chorvatských (697—698). Křesťanství v Chorvatsku a dalmatské přímoří (699—702). Zápas o slovanskou bohoslužbu a spojení Chorvatska s Uhrami (703—705). Kulturní pokrok Bulharska (706—708). Osvětové a literární snahy knížete-cara Symeona (709—712). Jiné stránky slovansko-bulharské vzdělanosti (713—714). Zápas cara Symeona s říší byzantskou (715—717). Bogomilství (718—719). Úspěšný zápas Byzantska s Araby (720—721). Vnitřní poměry byzantské od polovice IX. do polovice X. století (722—726). Poměry hospodářské (727—729). Byzantská epopea (730—732). Basileios II. (733—737). Vláda žen a jejich milců po smrti Basileia II. (738—740). Sicílie a dovršení rozkolu s Římem (741—742). Poměry kulturní (743—745). Bibliografie (746—747).

REJSTRÍK 749